

ÖREBRO UNIVERSITET
INSTITUTIONEN
FÖR IDROTT OCH HÄLSA

UTBILDNINGSPLAN

TRÄNARUTBILDNING I FOTBOLL, 80 POÄNG

Education for Coaches in Football, 80 points

Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap den 25 mars 2003.

1. ALLMÄNT

Utbildningen vänder sig till dig som har minst ett års dokumenterad erfarenhet som aktiv fotbollsspelare alternativt ledare inom någon av Svenska Fotbollsförbundet medlemsföreningar. Tränarutbildning i fotboll vid Örebro universitet omfattar 80 poäng (två års heltidsstudier) och leder fram till en yrkeshögskoleexamen. Programmet är en praktiskt inriktad tränarutbildning i fotboll med en bas i ämnet idrott. Förutom kunskaper om och färdigheter i fotboll kommer ledarskap och coaching att vara tongivande moment i utbildningen. Utbildningen planeras och genomförs i nära samarbete med Svenska Fotbollförbundet, vilket innebär att idrottens behov av grenspecifik kunskap tillgodoses. Tränarutbildningen i fotboll ges av Institutionen för idrott och hälsa i nära samarbete med Fotbollsakademin i Degerfors. Utbildningen är förlagd på Campus Örebro det första året och på Campus Karlskoga/Degerfors det andra året.

2. UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för grundläggande högskoleutbildning

Den grundläggande högskoleförordningen skall ge studenterna

- förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar,
- förmåga att självständigt urskilja, formulera och lösa problem, samt
- beredskap att möta förändringar i arbetslivet.

Inom det område som utbildningen avser skall studenterna, utöver kunskaper och färdigheter, utveckla förmåga att

- söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå,
- följa kunskapsutvecklingen, och
- utbyta kunskaper även med personer utan specialkunskaper inom området.

(1 kap. 9 § Högskolelagen/HL)

2.2 Mål för Yrkehögskoleutbildning

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap. 9 § HL)

För att få en yrkehögskoleexamen skall studenten ha

- relevanta ämneskunskaper i en sådan omfattning som fodras för att förstå och kunna tillämpa de teoretiska grunderna för det yrkesområde som utbildningen avser,
- kunskapsmässiga förutsättningar att använda kända metoder inom yrkesområdet, och
- sådana kunskaper och färdigheter som fodras för att självständigt kunna arbeta inom det yrkesområde som utbildningen avser.

(Högskoleförordningen/HF bilaga 2)

Utöver detta har Örebro universitet följande mål med utbildningen. Efter genomgången utbildning skall den studerande ha förvärvat:

- förmåga att förverkliga idrottens mål genom att belysa allmänmänskliga och övergripande frågor som t ex existentiella och etiska frågor samt internationella och interkulturella frågor,
- förmåga att utnyttja beprövad erfarenhet och vetenskapliga teorier i tolkning och analys av olika former av idrott men specifikt inom fotboll,
- god självkännedom och socialkompetens och därigenom erhålla en god förmåga att handha träning och ledning av lag i fotboll med inriktning mot individens och gruppens upplevelse av hälsa- och välbefinnande i sin idrott,
- kunskap i att planera och organisera samt lösa de i föreningen eller förbund förekommande uppgifter,
- förmåga att medverka i utvecklingen av specialidrotten såväl nationellt som internationellt.

3. UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Inom ramen för tränarutbildningens 80 poäng läses en introduktionskurs om 5 poäng, kurser på A-nivå och B-nivå inom ämnet idrott, 40 poäng och kurser inom området tränarskap i fotboll, 35 poäng.

Introduktionskursens syfte är att ge nödvändiga förkunskaper för studier inom ämnet idrott, det vill säga i naturvetenskap och matematik. Vidare ges en introduktion till området tränarskap i fotboll, vilken motvarar UEFA Basic Level.

Kurserna i idrott syftar till att ge en generell inblick samt en mångvetenskaplig grund för de moment som karakteriserar ämnet idrott. I kursen betonas fysiska aktiviteter inom områden som exempelvis, humanbiologi, idrotts-, hälso-, och socialpsykologi. Vidare ingår vetenskaplig metodik och statistik samt studier i coaching och ledarskap.

Kurserna inom området fotbollens tränarskap fokuserar på kunskaper om och utveckling av färdigheter i fotboll. Vidare ingår inslag av retorik som avser att utveckla en förmåga att förmedla de kunskaper som förvärvats under utbildningen. Under senare delen av utbildningen skall även studenten producera ett mindre självständigt arbete. Förutom utveckling av ett vetenskapligt förhållningssätt ger delkursen möjlighet till en fördjupad teoretisk kunskap i fotboll.

Knutet till studierna finns en verksamhetsförlagd utbildning med tillgång till handledare som arrangeras i samverkan med Fotbollsakademin i Degerfors och Svenska Fotbollsforbundet. De verksamhetsförlagda studierna genomförs i samarbete med handledare från arbetsfältet som besitter en yrkesskicklighet byggd på beprövad erfarenhet. Tränarutbildningen skall ha som målsättning att utveckla reflekterande praktiker som har förmågan att såväl tillämpa och vidarutveckla beprövad erfarenhet som att behärska det kritiska vetenskapliga förhållningssättet. Det är kombinationen av dessa båda dimensioner som skall genomsyra utbildningen och förhoppningsvis korsbefrukta tränarutbildningen i fotboll på ett positivt sätt.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Programmets kurser framgår av nedanstående tabell. Kurser med fetstil ingår i huvudämnet.

<i>År</i>	<i>Kurs</i>	<i>Nivå</i>	<i>Poäng</i>
1	<i>Idrotten i samhället</i>	A	2
	<i>Vetenskaplig metod och statistik</i>	A	3
	Introduktionskurs		5
	<i>Idrottspsykologi I</i>	A	5
	<i>Tillämpad rörelsekunskap I</i>	A	5
	<i>Vetenskaplig metod och statistik</i>	B	5
	<i>Idrottspsykologi II alt. Idrottspedagogik I alt. Tillämpad rörelsekunskap II</i>	B	5
	<i>Ledarskap och coaching</i>	B	5
	<i>Idrottspsykologi III alt. Idrottspedagogik II alt. Tillämpad rörelsekunskap III</i>	B	5
2	<i>Idrotts- och hälsohistoria</i>	A	5
	Fotbollens träningslära	A	5
	Fotbollens system och taktik	A	5
	Teknik i fotboll	A	5
	Kommunikation och lärande i fotboll	A	5
	Fotbollens organisation och administration	A	5
	Verksamhetsförlagda studier	A	5
	Uppsats	A	5

Nedan anges de professionsspecifika kurserna inom utbildningen.

Introduktionskurs, 5 poäng

Introduktionskursens syfte är att ge nödvändiga förkunskaper för studier inom ämnet idrott, det vill säga i naturvetenskap och matematik. Vidare ges en introduktion till området tränarskap i fotboll, vilken motvarar UEFA Basic Level.

Idrotts- och hälsohistoria, 5 poäng

Kursen syftar till att ge en allmän historisk bakgrund till idrotts- och hälsohistoria i samhället. En fördjupning kommer att ske mot fotbollens historia. Dessutom kommer även idrottsrörelsens (RF) och fotbollens idédokument behandlas och diskuteras.

Fotbollens träningslära, 5 poäng

Kursen syftar till att ge specifika kunskaper inom fotbollens träningslära. Grenspecifik kunskap inom områden som uthållighets-, snabbhets- och styrketräning, motorik, rörlighet, energiförsörjning/förbrukning, kost- och vätska, tester och idrottsskador kommer att behandlas. Under kursen kommer skillnader mellan flickors och pojkars fysiologiska förutsättningar att studeras. Dessutom diskuteras vilka konsekvenser dessa skillnader får för det praktiska tränarskapet i fotboll.

Fotbollens system och taktik, 5 poäng

Kursen syftar till att kunskaper inom fotbollens organisation och taktik. Exempel på moment som kommer att behandlas under kursen är spelets grundförutsättningar och utveckling av anfalls- och försvarsspel, matchanalys, m.m. Dessutom ingår ett avsnitt som berör regler och domarrollen. Vidare studera utvecklingstendenser inom internationell fotboll.

Teknik i fotboll, 5 poäng

Kursen syftar till att utveckla kunskaper om teknik i fotboll teoretiskt och praktiskt. Olika tekniska moment analyseras och studeras utifrån biomekaniska utgångspunkter. I kursen kommer även spelarutbildning med inriktning mot talangutveckling och specifik målvaktsträning att behandlas.

Kommunikation och lärande i fotboll, 5 poäng

Kursen syftar till att utveckla kunskap om lärande och kommunikation inom fotboll. Exempel på områden som behandlas under kursen är idrottspedagogik, Coaching och ledarskap. För att bemöta massmedias krav på öppenhet och tillgänglighet kommer även medie- och retorikundervisning få en betydande roll i utbildningen. Dessutom kommer samtalets betydelse som verktyg i utvecklingsarbetet med unga spelare att fokuseras. Under kursen skall även skillnader mellan att leda och utveckla manliga respektive kvinnliga fotbollsspelare studeras.

Fotbollens organisation och administration, 5 poäng

Kursen syftar till att ge de studerande insikt och kunskap om hur en fotbollsförening administreras, finansieras och organiseras. Dessutom kommer tävlingsregler och tävlingsreglementet att behandlas under kursen.

Verksamhetsförlagda studier, 5 poäng

Kursen syftar till att ge den studerande kunskaper och färdigheter i att bedriva praktisk träning under erfaren handledning av instruktörer från Svenska Fotbollförbundet. Såväl kvinnliga som manliga instruktörer skall handleda studenterna under utbildningen och de skall vara uttagna och godkända av Svenska Fotbollförbundet. Både nationella och internationella kontakter kommer att vara utgångspunkt för studierna.

Uppsats, 5 poäng

Syftet med kursen är att genom vetenskaplig metod behandla en frågeställning som har anknytning till fotboll som mynnar ut i en vetenskaplig rapport (uppsats). En lämplig forskningsuppgift väljs av den studerande i samråd med handledare inom ramen för lokala resurser och forskningsinriktning. Förutom utveckling av ett vetenskapligt förhållningssätt ger delkursen möjlighet till en fördjupad ämnesteoritisk kunskap.

3.3 Studieformer

Studierna bedrivs i flera former såsom föreläsningar, seminarier, praktiska moment, grupparbeten och projektarbeten. Knutet till studierna finns även en verksamhetsförlagd utbildning som arrangeras i samverkan med Svenska Fotbollförbundet. Arbetsformerna syftar till att stimulera den personliga utvecklingen, den empatiska förmågan samt det kritiska förhållningssätt som krävs vid arbetsuppgifter som karaktäriseras av att vara ledare i idrottsrörelsen.

3.4 Obligatorisk närvaro

På de verksamhetsförlagda studierna är det obligatorisk närvaro. Även andra delar av utbildningen kan innehålla obligatorisk närvaro vilket framgår av respektive kursplan.

4. INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Örebro universitet och Fotbollsakademin i Degerfors har samarbetsavtal med besläktade utbildningar runt om i världen och arbetet med att möjliggöra för studentutbyten är under utveckling.

5. BETYG OCH EXAMINATION

Om inget annat är föreskrivet i kursplanen skall betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator) (6 kap. 10 § HF).

Som betyg skall användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd (6 kap. 11 § HF).

6. EXAMEN

Yrkehögskoleexamen uppnås efter fullgjorda kursfordringar om sammanlagt 80 poäng. I examensbeviset skall anges att *tränarskap i fotboll* är det yrkesområde som utbildningen avser.

Mål: se punkt 2.2

7. BEHÖRIGHET FÖR TILLTRÄDE TILL PROGRAMMET

Grundläggande behörighet för högskolestudier samt minst ett års dokumenterad erfarenhet som aktiv fotbollsspelare alternativt tränare inom någon av Svenska Fotbollsförbundet medlemsföreningar (Dnr CF 46-2003, HSV beslut 2003-09-30).

8. URVAL, PLATSGARANTI OCH FÖRTUR

Urval på grundval av betyg, 50%, och på grundval av högskoleprov, 50%.

9. TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande av kurs i yrkesexamen fattas av rektor eller den han bemyndigar. Rektor har bemyndigat berörd institutionsnämnd att fatta dessa beslut.

Beslut om tillgodoräknande av del av kurs fattas av examinator (6 kap. 10 § HF).

10. ÖVRIGT

Efter fullgjorda studier inom utbildningen erhåller studenterna 40 poäng i ämnet idrott, 20 poäng på A-nivå samt 20 poäng på B-nivå.